

Ֆայի (Ջուղայի) երկաթգծի համար կատարված ժայռաքանդ աշխատանքները մարդիկ և գրաստներն անցյալում տեղափոխվում էին մի նեղ շավիղով, որ բարձրանում էր կիրճի ապառաժոտ ուղղաձիգ կողով: Մեղրու այդ կիրճով մուտքն Արարատյան դաշտից դեպի Զանգեզուրի եռանկյունին չափազանց դժվար էր, թեև հարմար կլիմայական պայմանները տարվա բոլոր եղանակներին նպաստավոր են: Ագուլիս-Օրգուբադից Կարճևանի և Մեղրու հովիտները տեղափոխվելու համար հնում գերադասում էին անցնել Կոնզուր-Ալանգյազի, այժմյան Զանգեզուրի, լեռնաշղթայի հարավային մասի համեմատաբար տափակ սեռի վրայով:

Այսպիսով Զանգեզուրի եռանկյունու արևմտյան շրջանակը մինչև Միսիանի-Բիշանաղի (Բիշնաղի) լեռնանցքն իր հյուսիսային հատվածումն է միայն հարմարություն ներկայացնում արևմտյան և արևելյան կողմերի փոխադարձ հաղորդակցության համար, իսկ հարավային հատվածում հանդիսանում է դժվարահաղթ պատվար, որով թե՛ Մեղրու գավառակը և թե՛ Ողջիի (Օխչիի) գետահովիտը (Կապանը) ամուր պաշտպանված են արևմուտքից ուղղված ներխուժումների դիմաց:

Բոլորովին տարբեր բնույթ ունի Զանգեզուրի եռանկյունու արևելյան կողմը: Այստեղ հենց հյուսիսային հատվածն է արգելքներ ստեղծում Կուրի ստորին հովտից բարձրացող մարդահոսանքների համար, իսկ հարավային հատվածն ափելի մատչելի է, որտեղ Ղարաբաղի բարձրավանդակը սկիզբ առնելով Զանգեզուրի լեռնաշղթայի՝

Սըրյեր-Սառչայի, այժմ Սառցալի—3 632 մ լեռնագագաթի մոտից ուղղվում է արևելք և

Իջևան (Դալի դաղ) լեռ—3 632 մ,

Մըխթեքյան—3 614 մ և

Զիլգյազ—2 372 մ գագաթներով հասնում է

Ալակայա—2 583 մ գագաթին, որից հետո շեղվում է հարավ արևելյան ուղղությամբ և

Ղըրխ-ղըզ—2 564 մ,

Սաղսաղան—2 160 մ և

Մեծ Քիրս—2 725 մ գագաթներով մոտենում է

Դիզափայտին (Զիարաթին)—2 496 մ և ապա դարավանդներով փոխվում է դեպի Արաքս:

Լեռնաշղթայից մինչև Ալակայա հատվածը բաժանում է Ղարաբաղի՝ Մյուսիքի հրաբխային բարձրավանդակը հյուսիսից նրան կցվող Տրտու (Թարթաու) գետի բարձրադիր վերնագավառից, որը կտրտված է անդնդախոր ծործորներով և զառիթափ անձուկներով: Այս հատվածում թամբոցները բազմաթիվ են և ցածրադիր, բայց Տրտուի (Թարթաուի) կողմից նրանց հասնելը շատ դժվարացած է: Ալակայայից մինչև Դիզափայտ լեռնաշղթայի հարավային լանջերը կարճ են, բայց գրեթե ուղղաձիգ: Լանջերը իջնում են դեպի Ղարաբաղի Հրաբխային բարձրավանդակը, իսկ հյուսիսային լանջերին՝ դեպի Կուր գետը ձգվում են երկար լեռնաբազուկներ: Սրանց մեջ գոյացած հովիտներով վերելքը Մերձկասպյան տափաստաններից դեպի սեռը թեև դյուրին է, սակայն մուտքերը հնարավոր է հեշտությամբ կապել հովիտների նեղացող բերանների մոտ: Այս հատվածում կան մի քանի լեռնանցքներ: